

Posudek disertační práce

Jan Kondrys: Islámský modernismus v Egyptě – hnutí náboženské a společenské reformy, Plzeň 2016, 148 stran.

V předloženém textu autor prezentuje pozoruhodný pohled na vznik a vývoj islámského modernismu v Egyptě s tím, že tento záměr realizuje poněkud netradičním a specifickým způsobem. V první řadě nejde o práci čistě historiografickou, v textu se prolínají de facto tři roviny badatelského přístupu, dá se říci, že jde o kombinaci pohledů historika, religionisty a arabisty. Toto interdisciplinární pojetí samo o sobě poskytuje podstatně větší možnosti pro porozumění problematice a je nepochybným přínosem. Specifikum práce dle mého názoru spočívá také v tom, že se autor nepokouší o detaily přetíženou vyčerpávající prezentaci, ale usiluje o hodnocení na základě analýzy některých základních problémů resp. činnosti a vlivu některých klíčových osobností.

Struktura práce je dobře promyšlená a vyvážená. Zajímavou podobu má již úvod práce, kde autor nejen vyhověl všem požadavkům kladeným na tento typ odborné práce (velmi metodický je rozbor použité odborné literatury), ale nesporným přínosem je jeho exposé vymezující pojem islámského modernismu. Na tento krok navazuje druhá část (*Podhoubí vzniku islámského modernismu v Egyptě*), kde, ač poměrně stručně, vysvětluje okolnosti vzniku tohoto proudu v zemi na Nilu. Jádro práce představují třetí (*Intelektuální reflexe modernity*), čtvrtá (*Islámský modernismus a ženská otázka*) a pátá část (*Islámský modernismus a*

politická otázka). Páteří třetí kapitoly jsou hodnocení působnosti dvou vynikajících osobností – Džamáluddína al-Afgháního a Muhammada ʿAbduha. Je velmi pozoruhodné, jak autor hodnotí vývoj jejich náboženských postojů i jejich vztah k Západu. Čtvrtá kapitola je věnována postavení žen v Egyptě v 19. století, počátkům ženského hnutí a jeho předním aktivistkám. Tato část je nepochybně pozoruhodným přínosem k poznání postavení ženy v islámském světě. Neméně podstatné informace přináší kapitola věnovaná politickému rozměru islámu a otázce politického sekularismu. Autor zde opět věnuje hlavní pozornost vybraným osobnostem, jimž jsou ʿAlí ʿAbd-ar Ráziq a Rašíd Ridá.

Kolega Kondrys v předloženém textu prokázal hlubokou znalost složité problematiky, již věcně prezentuje, kriticky hodnotí a postupuje, a dá se říci, s vědeckou odvahou. Je zevrubně obeznámen s nejnovější i starší odbornou literaturou. Jeho přístup nepostrádá potřebný nadhled, nevyhýbá se hodnocení mnoha problémů, které jsou právě dnes palčivě aktuální. Autor prokázal potřebnou schopnost samostatné vědecké práce, výsledky bádání prezentoval po všech stránkách tak, že vyhověl náročným požadavkům kladeným na disertační práce. Také jazyková a stylistická stránka textu je na odpovídající úrovni. Práce Jana Kondryse je bezesporu vhodným podkladem k obhajobě.

V Hostivici, 20. července 2016

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

Ústav světových dějin

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy